

Seminar over greenwashing

EEN KLIMAATVRIENDELIJKE VORM VAN WITWASSEN?

In november 2022 meldden Follow the Money en Investico dat duurzame fondsen ook beleggen in fossiele bedrijven. De term 'greenwashing' viel: je duurzamer voordoen dan je bent. Vrijwel tegelijkertijd deden de drie Europese toezichhoudende autoriteiten een oproep tot een 'Call for Evidence' met betrekking tot greenwashing. Het was ook het onderwerp voor het jaarlijkse seminar van de commissie Ethiek & Integriteit dat op 31 januari jl. plaatsvond. Het thema luidde: *greenwashing, een klimaatvriendelijke vorm van witwassen?* Tijdens een goed bezochte middag in het Rosarium in Amsterdam gingen vier sprekers en het publiek op zoek naar antwoorden op vragen als: wat is greenwashing precies en hoe kunnen we het voorkomen?

"Greenwashing is in de kern het misleiden van anderen met onjuiste duurzaamheidsclaims", is de definitie die Leonie Jesse, Associate Director Sustainable Finance bij KPMG, hanteert. Er zijn genoeg voorbeelden die laten zien dat toezichhouders hebben moet ingrijpen. Hoe dit soort situaties te voorkomen? "Simpelweg je huis op orde hebben. Het gaat erom dat je er voortdurend bewust bent van vragen en dilemma's die op je af kunnen komen", aldus Leonie Jesse. Het Sustainable Finance Action Plan van de EU en de regelgeving die daarmee samenhangt hebben de standaard gezet voor transparantie. Van groot belang zijn de European Sustainability Reporting Standards (ESRS). Daarmee komt duidelijkheid over de vereisten waaraan ondernemingen zullen moeten voldoen in hun duurzaamheidsverslaglegging volgens de CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive) die vanaf 2025 van kracht wordt. Maar het moet volgens Leonie verder gaan dan alleen de regels volgen. KPMG adviseert

het model van 'double materiality', een blik van binnenuit naar buiten en tegelijkertijd van buitenaf naar binnen. Met andere woorden, wat is de invloed van een onderneming op het milieu en maatschappij, maar tegelijkertijd: wat is de invloed van milieu en maatschappij op het business model van de onderneming. Alleen kijken naar externe ESG-drivers is niet de juiste weg.

Vincent Triesschijn, sinds 2021 hoofd ESG bij ABN AMRO, heeft positieve ervaringen met de benadering van KPMG. Onder zijn verantwoordelijk is het ESG-team team van de bank verder uitgebouwd. ESG-rapportage volgens de EU-regelgeving is daarbij een belangrijk onderdeel, waarbij KPMG ondersteuning bood bij de implementatie. "Juiste informatie is de sleutel tot actie en transparantie", aldus Triesschijn.

Lenny van Klink is een van de oprichters van Salacia Solutions, gespecialiseerd in ESG-tracking en -rapportage. Ook hij vindt de CSRD van groot belang voor de ambitie van Europa om in 2050 het eerste klimaat neutrale continent te zijn. Maar met een belangrijke kanttekening: "de uitwisseling van data is hiervoor cruciaal. Je moet volledig zijn om je ecologische footprint helder te krijgen, dus de hele weg van productie, vervoer, opslag, verkoop en consumenten moet duidelijk zijn. Pas als je dit goed in kaart hebt gebracht komen de mogelijkheden om je ecologische voetafdruk te verkleinen in beeld". Deze benadering zal volgens Salacia Solutions ook greenwashing tegengaan. Meer gedetailleerde berekeningen maken de werkelijke emissies duidelijk, en vergroten tegelijkertijd de transparantie en betrouwbaarheid. De CSRD is belangrijk voor het harmoniseren van de rapportage.

Accountants moeten een rol krijgen en

het uitwisselen van data moet goed georganiseerd worden. "Transparantie is key", aldus Lenny Klink.

Arjan Udding, directeur van het Impact Institute zit op hetzelfde spoor. Hij gaf een aantal voorbeelden van greenwashing en daarnaast mogelijke oplossingsrichtingen. Duidelijke standaarden, gekoppeld aan strikte regelgeving en handhaving kunnen het risico reduceren. "Investeer in het meten en taxeren van impact, en ontwikkel duidelijke labels voor producten zodat consumenten weten waar ze aan toe zijn". Daarbij zijn volgens Arjan een aantal randvoorwaarden van belang, zoals politieke wil, doorbreken van korte termijn denken, voldoende beschikbaarheid van data, systeemdenken en stakeholder engagement. 'Impact' is daarbij een sleutelbegrip, door Arjan gedefinieerd als het verschil dat men in de wereld maakt door invloed te hebben op zaken die maatschappelijk gewaardeerd worden. Uiteindelijk gaat het om een juiste balans van impact, risico en rendement. Het seminar werd afgesloten met een panel van de sprekers onder leiding van Jenny Overman, lid van commissie Ethiek en Integriteit. De vraag of Europa aan duurzaamheid bijdraagt werd met de nodige kanttekeningen ('te langzaam', 'er moet nog heel veel gebeuren', 'we moeten oppassen voor een afvinkcultuur'), bevestigend beantwoord. De uitwerking van de CSRD zal belangrijk zijn. Volgens Lenny van Klink gaat het voor besluiten in board rooms zorgen: "niemand wil in het verkeerde rijtje staan". Arjan Udding had voor de toekomst één belangrijke wens: dat in één oogopslag alles voor iedereen te zien zou zijn. Dan behoort ook greenwashing definitief tot de verleden tijd.

Frank Dankers

